REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ¢i.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 208. **Brașov, Miercurĭ 20 Septemvrie (3 Octomvrie).** **1900.**

Polonii și Cehii.

Mișcarea electorală în Austria ia proporțiunĭ din ¢i în ¢i mai marĭ. Programele, resoluțiunile întrunirilor de partide și fracțiunĭ, dările de sémă și programele de acțiune răsar ca bureții din pămênt, și din caleidoscopul acestor lupte electorale înțelepții, séu cei ce își atribue capacitatea de-a pre¢ice ce are sĕ mai urmeze, stau în loc și se gândesc ce va mai fi și cu noul „Reichsrath“, ér cei mai mulțĭ dau din cap și-șĭ esprimă temerea, că noul parlament nu va aduce nicĭ o îmbunĕtățire a situațiunii.

Intre aceștia se află și președintele clubului polon, care în periodul trecut parlamentar a fost tot-odată și președinte al comitetului esecutiv al majorității autonomiste, d-l de Jaworski.

Dilele acestea politicianul polon, despre care vorbim, și-a desfășurat înaintea alegĕtorilor sĕi dela Zlotzow în Galiția vederile sale asupra situațiunii și a dat espresiune convingerilor sale politice.

Enunciațiunea lui Jaworski este de aceea de un deosebit interes, pentru-că ea cuprinde declararea, că Polonii vor sĕ se rupă de Cehĭ cu totul, păstrându-șĭ deplina libertate de acțiune în viitorul parlament.

Jaworski s'a apĕrat în contra învinuirii, că el ar fi fost acela, care prin atitudinea sa șovăitóre a spart cercul strîns al majorității camerei, și a încercat a dovedi, că nu el, nicĭ Polonii, ci numai și numai Cehii sunt causa, că majoritatea s'a spart. Cehii au fost, ¢ise el, aceia, carĭ au împedecat orĭ-ce activitate regulată a camerei și au creat anarchia parlamentară, care face ca Austria sĕ jóce pe lângă Ungaria un rol trist. Comerciul și industria dau îndĕrĕt. Galiția și starea ei financiară sufere, póte, mai mult în urma acésta. „Și de ce? Fiind-că Cehii cu Germanii nu s'au putut uni, décă în anumite ținuturĭ ale Boemiei câțĭ-va funcționarĭ dela tribunale sĕ fiă numĕrațĭ între personalul de concipiare séu de manipulare.“

Așa a vorbit conducĕtorul clubului polon pentru a ajunge la conclusiunea, că Polonii trebue sĕ țină și mai departe la credeul lor politic, dér sĕ fiă tolerauțĭ față cu alții; ei trebue sĕ rĕmână o partidă a statului și trebue sĕ se opună tuturor uneltirilor în contra constituției și sĕ combată orĭ și ce obstrucțiune. De aceea trebue sĕ-șĭ reserveze libertatea de acțiune, sĕ nu se lege în nicĭ o parte și sĕ aibă înaintea ochilor interesele statului și ale țĕrii.

Firesce, că limbagiul acesta a avertisat pe Cehĭ, că în viitorul parlament vor avé de lucru cu Polonii, carĭ cu tóte, că mai 'nainte s'au înfrățit cu Cehii și s'au declarat solidarĭ cu ei în apĕrarea programului autonomist, totușĭ acum se pregătesc a face érășĭ o schimbare de front, care póte sĕ pună piedecĭ planului de acțiune a Cehilor.

Astfel s'a accentuat noua încordare între Polonĭ și Cehĭ. Sunt greu de prevĕ¢ut urmările, ce le póte avé eventuala atitudine a clubului polon, și décă printr'ênsa se vor mări șansele unei majorităță impuitóre, care sĕ sprijinéscă guvernul. Jaworski însușĭ, se vede a nu avé încredere în aceste șanse, când își esprimă temerea, că situațiunea în noul „Reichsrath“ nu se va îmbunătăți de loc.

Congregația comitatului Brașov

ținută în 1 Octomvrie a. c.

In adunarea generală de erĭ a representanței comitatului Brașov, după ce d-l viceșpan, Dr. Frideric Iekel, șĭ-a cetit raportul asupra primei jumĕtățĭ a anului 1900, s'au făcut, după cum am amintit deja, câte-va interpelațiunĭ de interes public.

Cea dintâiŭ a fost interpelațiunea membrului român al congregației, *Dr. A. Mureșianu*, în afacerea așa ¢iselor colorĭ oprite. Lăsăm sĕ urmeze aicĭ cuprinsul acestei interpelărĭ.

Dr. A. Mureșianu întroduce interpelarea sa accentuând, că de vre-o doi anĭ și mai bine încóce pacînica poporațiune a Brașovului sufere mult sub pacostea gónei, ce se face în contra colorilor române și săsescĭ din partea organelor poliției. In ce privesce colorile vênĕt-roșu ale conlocuitorilor Sașĭ, întrebuințarea lor, după multe plângerĭ din parte-le, a fost în fine regulată *in mod provisoriu*, fără însĕ ca sĕ fi încetat acele plângerĭ. Atuncĭ s'a fost ¢is, că se va regula în general cestiunea colorilor și a stégurilor, deóre-ce ordonanțele esistente ministeriale nu stabilesc clar și hotărît ce e permis și ce nu, așa că se dă prea mare teren volniciei și abusurilor în esecutarea lor. In special poliția nóstră din loc șĭ-a însușit un mod de procedere în urmărirea colorilor, prin care se produce cea mai mare amărăciune în sînul poporațiunei și se turbură liniștea ei fără de nicĭ un motiv. Șĭ-a făcut întrarea și în orașul nostru șovinismul intolerant, despre ale căruia isprăvĭ prin alte comitate aflam numai din ¢iare. Considerând numai casurile petrecute în anul trecut și în anul acesta, trebue sĕ ajungem la conclusiunea, că stăm față cu o sistematică prigonire și terorisare pe tema colorilor oprite. Acésta reese cu atât mai învederat, cu cât góna și urmărirea din cestiune se îndréptă mai ales în contra poporului nostru de rênd. Se urmăresc și se pedepsesc cu amende marĭ și cu închisóre bărbațĭ, femei și copii din popor, fiind-că cutare polițist crede a fi descoperit în costumul lor național culorile oprite.

Costumul național românesc este nedespărțit de colorile roșu-galben-vênĕt, cu carĭ se țese și se împodobesce în tot chipul. Aceste colorĭ sunt — cum a recunoscut într'o sentință nu tocmai de mult chiar și viceșpanul comitatului Turda-Arieș — inherente costumului românesc. Decĭ în nicĭ un cas purtarea costumului român cu colorile sale nu póte fi privită ca demonstrațiune în contra statului. Este absolut esclusă intențiunea de-a demonstra, de unde urméză, că chiar și după textul ordonanțelor ministeriale unguresci, carĭ declară culorile *roșu-galben-vênĕt* de *strĕine*, nu póte fi cas de urmărire și cu atât mai puțin de pedépsă în întrebuințarea acestor colorĭ la îmbrăcăminte.

Interpelantul spune mai departe, că este cea mai mare eróre a crede, că porul nostru consideră culorile roșu-galbĕn-vênĕt ca culorĭ străine. Din contră el le privesce ca culorile sale proprii, ce le folosesce din vechime și cu care își împodobesce costumul sĕu. Aceste colorĭ le-au purtat țĕranii și țĕrancele nóstre și atuncĭ, când principatele române încă nu erau unite și nu esista trei-colorul de adĭ al României. Poporul nostru scie cel mult din tradiția, că roșu-galbĕn-vênĕt sunt culorile vechĭ ale țĕrii Ardélului. El întot-déuna le-a purtat ca semn esterior distinctiv al portului sĕu românesc.

Dér ce se întêmplă acum? La Pascile trecute s'a aranjat din partea inteligenții române din loc o petrecere la hotelul „Orient“. Intr'un târ¢iu, aprópe de mie¢ul nopții, comisarul de poliția, care avea inspecțiunea, descopere la două domnișóre din societate, carĭ erau îmbrăcate în costum național, că purtau la betele țorțurĭ în colorile roșu-galbĕn-vênĕt. Acésta a fost de-ajuns, ca sĕ le provóce a-șĭ depărta imediat acele podóbe ceea-ce, firesce, a turburat petrecerea. Insă-șĭ poliția s'a vĕ-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(18)

Antropomorfism și antiantropomorfism în limba română.

(Urmare.)

Mĕrul ghenunchelui, séu *oul*, séu *nuca* ghenunchelui séu și *scáfârlia*[1]) ghenunchelui este numirea antiantropomorfică a osciorului așe¢at înainte la încheietura ghenunchelui (lat. *rotula*, rotiță.)

Fluerile piciórelor séu și țurlóiele piciórelor ca antiantropomorfism sunt identice cu lat. *tibia (fluer)*.

Picior (lat. clas. *pes*) are ca prototip pe lat. *petiolus*, piciorușiŭ, aplicat mai ales la fructe *(códa* fructelor). Piciórele sĕ mai numesc în batjocură și *fuse* (piciórele lungĭ și subțirĭ), apoi *catrafuse* în locuțiunea: ia-țĭ catrafusele, întocmai precum sĕ numesc și mânile une-orĭ *nóde* (mânĭ noduróse.)

Podul palmei, sĕ numesce partea plină și cărnósă la palmă.

[1]) Dosoft. V. S. Dech. 127 b: și spânzurară de un picior pe svântu Samona și tăiară *scăfârliea ghenunchelui* de o lepădară.

Spiță e o parte (*radius*) la antibraț.

Ficat corespun¢ênd ca sens formei clasice latine: *iecur* séu *hepar* (grec), e identic cu forma vulgară latină *ficatum* (ficat de gâscă), după etimologia sa o derivațiune din *ficus* (smochină). Ficatum decĭ după etimologia sa nu e alt-ceva decât ficatul unei gâsce îngrășate cu smochine.

Inimă, corĕspun¢ênd ca etimologiă latinescului *anima* (respirațiune, rĕsuflet), dér ca sens classicului *cor*, încă aparține sferei antiantropomorfismelor în limba română.

Măruntaie (părțile mai mărunte ale pântecelui, ca splină, ficat, mațe) corĕspun¢ênd lat. viscéra séu exta, derivă din lat. *minutalia*, (lucrurĭ mĕrunte, neînsemnate, mărunțișurĭ.)

Pântece (corĕspund classicului *venter*) e identic ca formă cu lat. pantex, acc. panticem (bandor, mațe, intestine.)

Foale e identic cu lat. *follis* acc. follem (foi de suflat, sac umflat de piele, burduf[1])

Follis deja în l. latină a ajuns sĕ indice stomacul (Macrob. Sat. 7, 4; Iuven. 7, 111.)

[1]) Fóle obvine și românesce în sensul de burduf, d. e. vin nou în *foi* vechĭ.

din causa formei sale de sac, cu atât mai vêrtos, că mai cuprinde în sine și un fel de foi de suflat (plumânile.) Sĕ se compare ***burtă***, care probabil ca etimologiă stă în legătură cu *burduf*, *borț*, etc.—Foi indicând cunoscutul aparat de suflat séu de făcut vênt e o formă pluralică isolată a lui fóle (comp. móle-moi, cale-căi, vale-văi.) — Cuvêntul fóle s'a păstrat și în verbul *sufulcare* dintr'un prototip latinesc **sub-follicare* (a rĕsfrênge, a ridica haina pănă sub fóle), compus ca și a *sugușa* din sub și gușă, ér a *sugruma* din sub și gruma(z).

Muschiŭ[2]) identic cu lat. *musculus* (dimin. din mus, șórece) are sensul fundamental de șorecel, și a fost astfel numit din causa asemĕnărei sale esterióre cu micul animal.

Pulpa derivă din lat. *pulpa* (orĭ-ce parte cărnósă a corpului.) Forma clasică corĕspun¢ĕtóre este *sura*.

Piele. Pentru noțiunea de piele limba latină dispune de mai multe sinonime, și anume *cutis* indică pelița cea fină și subțire ce acopere în primul rênd corpul omenesc, apoi corpul câtor-va animale, plante și fructe. *Pellis* e pielea acoperită cu pĕr séu lână a animalelor. *Corium* în fine e pielea tare scorțósă, cum e la bivolĭ și peste tot pielea cea grósă argăsită. Dintre aceste 3 sinonime limba română a păstrat numai pe pellis sub forma *piele*. Corium s'a păstrat numai în forma sa diminutivală *corella*: *curea*.

Piele încă sĕ aplică, întocmai ca și lat. pellis mai ales pentru pielea pĕrósă séu lânósă a animalelor. Pentru indicarea sortei de piele mai fine și mai gingașe, cum e la corpul omenesc și la învălitórea diferitelor fructe, limba românéscă a creat diminutivul *peliță* (corespun¢ênd latinescului *cutis*.) Peliță indică în primul rênd pielea la om și e interesant, că în vechea limbă românéscă adeseorĭ obvine și cu sensul de corp séu carne. Așa d. e. Psalt. Scheiană ps. 101, 6: De glasul suspinilor mele lepiră-se ósele mele *pelițeei* mele. (A voce gemitus mei adhaesit os meum *carni* meae). — Cod. Vor. 157, 6—10: Derepce cinre chinui cu *pelița*, cuntiri însĕ de păcatu, cumu nu mai multu întru pohtele omerescĭ, ce întru voia lu Dumne¢eu alții anii întru *peliță* a vie. Sĕ se compare Biblia din 1648: că cine au răbdat cu *trupul*, s'au părăsit de

[2]) *Muschiul* ca plantă derivă tot dintr'o formă lat. musculus, care însĕ e o diminuțiune a lui muscus (muschiŭ.)

ḑut însĕ nevoită a recunósce, că n'a fost intenţiunea de-a demonstra şi prin urmare a sistat orĭ-ce cercetare ulterióră.

E trist însĕ, că poliţia nu judecă egal în tóte casurile şi şĭ-a pus în gând de-a lăţi terórе în poporul de rênd, dictându-i pedepse enorme în casurĭ analóge.

Işĭ póte face cineva o ideiă până la ce grad se avêntă persecuţia şovinistă, din casul întêmplat la Pascile anului 1899 cu tînĕrul econom din Braşovul-vechiŭ George Aldea, care ca unul dintre „Junĭ" aflându-se în joc, provocat de un poliţist sĕ depărteze de pe pălăria sa o fundă mică de pantlicĭ roşu-galben-vinete, fiind-că nu şĭ-a întrerupt la moment jocul a fost pedepsit de poliţiă cu o amendă de 50 florinĭ — o întrégă avere pentru un ţĕran.

Vorbitorul nu vrea sĕ-şĭ estindă interpelarea asupra acestui cas, deja învechit, ci se va mărgini numai la unele mai recente. L'a amintit însĕ ca sĕ se vadă, ce metod de pedepsire se practică spre a terorisa poporul. Avênd în vedere casurile mai recente, la care voesce a se provoca, în carĭ numai de *dolus* nu póte fi vorba, ba carĭ apar chiar ridicule, omul va trebui sĕ ajungă la conclusiunea, că nu e vorba aicĭ de prigonirea colorilor „străine", cât mai mult de prigonirea simţului naţional al poporului.

Şi acéstă prigonire se întêmplă într'un oraş, care póte fi numĕrat între cele mai culte şi pacînice din acest stat, unde mai ales poporaţiunea română din suburbii posede chiar la conlocuitorii de altă naţionalitate renumele bun de a fi cea mai blândă şi pacînică.

Când o femeiă, care vine dela Elepatak, în costumul ei, care acolo nu bate la ochĭ autorităţii unguresci, la Braşov şi aicĭ este pedepsită cu amendă de 10 coróne séu închisóre, pentru-că s'au aflat în îmbrăcămintea ei câteva pantlicĭ roşu-galben-vinete; când un ţĕran este luat de pe trăsura sa, tîrît la poliţiă şi pedepsit aicĭ asemenea, fiind-că un poliţist a descoperit sub ilicul sĕu un fel de şerpar cu amintitele colorĭ — şi altele asemenea, — atuncĭ trebue sĕ recunóscă cei ce stau în fruntea comitatului, că acesta este un esces de zel şovinist, ce nu mai póte fi tolerat, căcĭ printr'însul se lovesce în libertatea individuală, se teroriséză ómenii în mod neiertat prin pedepse draconice, şi se fac abusurĭ condemnabile de cătră organele siguranţei publice. Din aceste şi asemenĭ consideraţiunĭ vorbitorul face următórea

Interpelare:

Are cunoscinţă d-l viceşpan

1) că la petrecerea română ţinută a 3-a ḑi de Pascile românescĭ la hotel Orient comisarul de poliţiă care avea inspecţiunea a infestat două dame din societate, ce erau îmbrăcate în costum naţional, cerêndu-le sĕ depărteze imediat nisce bete cu ţorţurĭ roşu galben-vineţĭ, ce făceau parte integrantă a acestui costum, şi a turburat ast-fel petrecerea fără nicĭ un temeiŭ; ceea ce resultă şi din faptul, că, constatându-se lipsa intenţiunei de a demonstra, s'a sistat orĭ-ce cercetare ulterióră?

2) că femeia Elena Bucşa din Elepatac, care a venit pe la finele lui Iulie a. c. în Braşov îmbrăcată în costum naţional, a fost dusă la poliţiă, fiindcă un poliţist a descoperit în costum culorile oprite şi a fost pedepsită cu 10 coróne, séu 2 ḑile închisóre?

3) că în Strada Lungă din Braşovechiŭ tênĕrul ţĕran Ioan Grenadă din Ţînţarĭ, care mergea cu carul acasă, a fost luat de poliţist cu forţa din trăsură fiind-că avea sub ilic un brêu cu culorile roşu-galben-vînĕt, şi a fost tîrît la poliţiă, unde a fost pedeptit cu 10 coróne amendă séu 2 ḑile închisóre?

4) că băiatul de vre-o 15 anĭ Nicolae Invĕlitor de pe Cóstă din Scheiŭ ducêndu-se sĕ bea apă la fântâna de lângă prăvălia Hesshaimer şi ridicându-şĭ rocul ca sĕ-şĭ scótă basmaua din buzunar pentru a se şterge la gură, nisce poliţiştĭ, carĭ au trecut tocmai atuncĭ p'acolo, au zărit că e încins la pantalonĭ c'un brêu în colorile roşu-galben-vinete şi numai decât au pus mâna pe el, i-au luat brêu şi l'au dus la poliţiă, unde fù pedepsit cu 15 coróne séu închisóre?

Şi décă are cunoscinţă de acoste casurĭ de urmărire, ce mĕsurĭ crede a lua domnul viceşpan, spre a se pune capĕt unor astfel de procedurĭ ilegale, terorisărĭ neiertate şi abusurĭ ale organelor poliţienescĭ, carĭ sunt de natură numai a nelinişti şi amărî pacînica poporaţiune română a acestui oraş şi comitat?

(Va urma.)

Contra obstrucţiunei. Deputaţii socialiştĭ-creştinĭ din Austria au adresat alegĕtorilor lor un apel în causa alegerilor, în care se cuprinde şi următorul pasagiŭ: „Obstrucţiunea a fost ucigaşa vechiului parlament; noua obstrucţiune, ce se va ivi în parlamentul următor, va fi *mórtea constituţiei*. Chiar acésta o doresc toţĭ duşmanii Austriei şi partidele, carĭ servesc politica de descompunere, ca apoi pe mormêntul Austriei sĕ-şĭ pótă arbora stindardul lor. *Jidanii-Maghiarii* mai ales cred, că prin acésta influinţa lor va cresce".

Din Bucovina.

„Deşteptarea" publică scrisórea, ce a trimis'o d-l *Dr. George Popovicĭ* preşedintelui „clubului român dietal", anunţându-i eşirea sa din acest club. Ĕtă scrisórea:

Inalt Prea Cuvioşia Vóstră!

Constat cu adêncă părere de rĕu, că majoritatea membrilor clubului dietal, căruia i-am aparţinut până în acest moment, se află sub influenţa nefastă a unui curent oportunist, etablat şi patronat în dauna intereselor nóstre naţionale.

Convingerea mea intimă şi firmă este, că clubul dietal în asemenea condiţii a încetat a fi un punct de concentrare omogenă şi că e pentru mine o datoriă de consciinţă a declina orĭ-ce solidarite şi cooperare cu acest grup.

Bine-voiţĭ a lua la cunoscinţă eşirea mea din „clubul dietal român".

Primiţĭ Inalt Prea Cuvioşia Vóstră expresia înaltei stime şi veneraţiunĭ, ce păstrez pentru Dvóstră.

Cernăuţĭ, 28 Sept. st. n. 1900.

Dr. George Popovicĭ.

*

Aceeaşĭ fóiă scrie în numĕrul sĕu dela 30 Septemvrie a. c. următórele:

Bărbaţii partidului poporal naţional doresc sĕ candideze *în curia a cincia* pe domnul Dr. George *Popovicĭ*, ér *în curia a patra* (Cernăuţĭ-Storojineţĭ-Sirete) pe baronul *Eudoxiu Hormuzachi*.

Amêndoi aceştĭ deputaţĭ au fost aleşĭ în rêndul trecut şi s'au arătat vrednicĭ de tótă lauda şi încrederea nóstră. Amêndoi au lucrat credincios pentru binele poporului, lăsând în părăsire interesele lor proprii. Amêndoi au fost păstorĭ, carĭ pentru turmele lor şi-au dat totul şi ar fi gata sĕ-şĭ dea şi sufletul. Ómenĭ de aceştia ne trebuesc.

De am căuta cu luminarea în tótă Bucovina, n'am găsi doi bărbaţĭ mai potriviţĭ, cărora sĕ le încredinţăm apĕrarea némului nostru şi a intereselor nóstre.

Suntem sigurĭ, că comitetul electoral al partidului poporal naţional, care se va întruni ḑilele aceste, va rosti cu însufleţire candidatura acestor doi luptătorĭ bunĭ şi credincioşĭ şi că toţĭ Românii adevĕraţĭ şi cu tragere de inimă îşĭ vor pune tóte puterile pentru a direge trebile ast-fel, ca d-l Hormuzachi şi d-l Popovicĭ sĕ iasă aleşĭ în ciuda duşmanilor noştri turbaţĭ....

*

Sub titlul „*Fracţiunea slavă clericală a lui Lupul, şi partidul poporal naţional din Bucovina*", fóia din Viena scrie între altele:

„Aflăm, că partidul poporal naţional din Bucovina a refusat de a forma în tovărăşiă cu fracţiunea slavă clericală a lui Lupul un comitet electoral comun. Numita fracţiune s'a decis decĭ sĕ pună candidaţĭ pe socotéla proprie şi în districtele curat românescĭ şi cu acest prilej a pus pe deputaţii de până acum bar. Eudoxiu Hormuzachi, Dr. Ioan Ţurcan, Dr. George Popovicĭ pe lista celor prosorişĭ.

Aceştĭ bărbaţĭ au mare vadă şi sunt forte popularĭ în întréga ţéră şi decĭ îşĭ póte orĭ-şi-cine închipui cu ce resentiment a fost primită acéstă procedură din partea poporului român din Bucovina".

*

La întrebarea „cine a mai rĕmas printre „pactiştĭ" şi pe la „Timpul" (din Cernăuţĭ)? „Deşteptarea rĕspunde:

„Domnii Flondor, Hormuzachi şi Popovicĭ au eşit, asemine şi domnul Volcinschi; d-l Grigorcea stă de-o parte adênc disgustat; d-l Dr. Ţurcan va fi combătut şi va eşi cât de curênd; d-l mareşal Lupul nu se amestecă în nimic; părintele archimandrit Calinescu e şi d-sa gata sĕ iasă. Rĕmâu: păr. Ciuntuleac, Ilarion Onciul şi Baronii Mustatza şi George Vasilco. Acesta e întreg statul major. Decĭ e cam slabă armata bar. Bourguignon, chiar décă adaugem şi pe d-l Isopescul, pe Florea Lupul şi pe toţĭ detectivii şi jandarmii".

*

Din districtul Câmpulungului i-se anunţă „Deşteptării" următórele:

„Poporul român adunat astfel în societatea politică „Vulturul" din Fundul Moldovei a proclamat cu aplause frenetice candidatura d-lui Dr. George *Popovicĭ* pentru *curia a cincia*, însărcinând pe fruntaşii: Tóder Leuştean, Dumitru Gliga, Costan Popovicĭ, Niculai Ţăran, George Ţîmpĕu, Simion Frêncu, Dumitru Ursu şi Nistor Dorneanu ca sĕ aducă voinţa poporului la cunoscinţa d-lui Dr. George Popovicĭ şi a partidului poporal naţional.

„Adunarea poporului protestéză energic contra uneltirilor violene puse la cale în contra d-lui Dr. Popovicĭ.

Din România.

M. S. Regele a semnat la castelul Weinburg decretul de *convocare a camerelor în sesiune estra-ordinară pe ḑiua de 25 Septemvrie.* Acest decret va apare Mercurĭ în Monitor.

„La Roumanie" spune, că mesagiul regal de deschidere a sesiunei va fi fórte scurt şi că nu va fi discuţiune asupra adresei; în adevĕr până acum orĭ de câte-orĭ camerele au fost convocate în sesiune estra-ordinară nu s'a făcut discuţiă asupra mesagiului.

*

Cetim în „Rom. Jună":

Diarul „*Neue Freie Presse*" din Viena publică într'un numĕr mai nou un articol, în care atribue guvernului român intenţia de a presinta camerelor o mulţime de proiecte de legĭ filosemite. Acest articol, al cărui conţinut a fost telegrafat alaltăerĭ mai multor ḑiare din capitală, a produs o neobicînuită sensaţiă.

In realitate, articolul ḑiarului vienes are aerul unei păcălelĭ. In adevĕr autorul lui crede, că revisuirea art. 7 din Constituţiă ar puté fi făcută de camerele ordinare şi că n'ar fi nevoe de o constituantă pentru a-l desfiinţa!

D-l Carp a şi însărcinat erĭ pe d-l Hans Kraus, sĕ telegrafeze tuturor ḑiarelor strĕine, că scirile publicate de „Neue Freie Presse" sunt absolut fantastice.

Nu-i vorbă, pentru un ḑiar jidovesc acéstă fantasiă se esplică. Nu de geaba ḑice Românul: Vrabia mălai viséză şi calicul prasnicul!

*

D-l Ioan *Florescu*, judecător de instrucţiă, a terminat ordonanţa definitivă cu privire la asasinatele politice din capitală.

Ordonanţa a fost înaintată d-lui ministru de justiţiă.

*

Guvernul a însărcinat pe domnii contra-amiral Murgescu, comandant Boerescu şi Kihaia, inspector general al pădurilor statului, sĕ ridice planul tuturor ostróvelor de pe Dunăre, pe carĭ tratatul dela Adrianopol din 1830 le-a cedat României. După-ce se va isprăvi acéstă lucrare guvernul va aşeḑa pichete militare în fi e-car ostrov.

Acum cât-va timp nisce Bulgarĭ au debarcat în Ostrovul regal din faţa Giurgiului şi au încercat sĕ tae lemne, dér autorităţile române i-au împedicat.

SCIRILE ḐILEI.

— 19 Septemvrie v.

Liturgia comemorativă *din incidentul iubileului de 200 anĭ* al unirii anunţată din vreme, s'a celebrat — raportéză „Tribuna" — în biserica gr. cat. din Sibiiu Dumineca, în 30 Sept. a. c. de Rev. D-n protopop I. V. *Rusu*, asistat de preoţii Ars. *Bunea* şi Nic. *Togan*. Biserica a fost fórte frumos decorată. Pe frontispiciu era anul 200 făcut admirabil din ghirlande de florĭ naturale, pe jos verdéţă şi pe de lăturĭ arborĭ. A luat parte întrégă tinerimea şcolară gr. cat. dela gimnasiul de stat sub conducerea prof. Dr. Szőcs şi Petény, cea dela şcóla elementară de stat sub conducerea dir. Bob şi a prof. Hess, ér elevele gr. cat. din internatul „Asociaţiunii" sub conducerea directórei d-ra Elena Petraşcu. Magistratul a fost representat prin căpitanul de poliţie Simonis, comitatul prin amploiaţii Creţu, Brennerberg, Steflea şi Schieb. Asemenea au fost representate şi alte autorităţĭ locale, apoi membrele comitetului Reuniunii femeilor române gr. cat. în frunte cu d-na presidentă, membrii comitetului bisericesc Harşan, Dănilă etc. şi alţĭ mulţĭ inteligenţĭ. A cântat corul tinerimii gimnasiale sub conducerea învĕţătorului Coman şi Rom. Simu. Simu a câutat şi solo o pricésnă fórte frumósă. După cetirea sf. evangelii d-l protopop a ţinut cuvêntarea festivă, în care a arătat tóte binefacerile, ce le-a revĕrsat unirea asupra poporului românesc, ér d-l capelan N. Togan, după o potrivită introducere, a cetit o parte însemnată din pastorala Veneratului episcopat al bisericei române unite adresată clerului şi poporului credincios, rĕmânênd, ca celelalte părţĭ din pastorală, în urma dispoziţiunilor mai înalte, sĕ se cetéscă în Duminecile următóre.

Noua numerotare a poporaţiunei se va face în acest stat în primele ḑile ale anului viitor. Ministrul de comerciŭ e cu deosebită îngrijire, ca numerotarea pretutindenĭ sĕ se facă şi în tótă ţéra la fel. Pentru stabilirea acestei uniformităţĭ de procedere se proiectéză, ca oficiul statistic central sĕ ţină o conferenţă cu administraţiile tuturor comitatelor şi oraşelor, acolo sĕ se discute apoi asupra tuturor amĕnuntelor.

La şcóla de cadeţĭ din Sibiiu au fost primiţĭ cu începerea anului şcolar present în cursul I la şcóla militară pe basa esamenului de primire între alţii şi următorii elevĭ românĭ: Andreiŭ Bogdan din Braşov, Teodor Colbazi din Spring, Ovid Cernea din Braşov, Ioan Goaşa din Sĕlişte, Ioan Lăzăroiu din Orăştie, Victor Macaveiŭ din Urca-de-Câmpiă, Florian Medrea din Ţelna, Ioan Muntean din Oraviţa, Alecsandru Ioan Pop din Cluşiŭ, Nicolau Sângeorzean din Bistriţa şi Bujor Voina din Braşov, cu totul 11 tinerĭ.

O liniă telefonică, care va uni Budapesta cu Bucurescii are sĕ se înfiinţeze încurênd.

Logodnă. D-l *George I. Savu* Braşov, d-ra *Maria I. Dima* Turcheş, logodiţĭ.

---

pĕcate. Sĕ nu vieaze mai mult poftelor omenescĭ, ce vreriei lui Dumneḑĕu, ce mai ĭeaste a vie. Biblia din 1688: că cela ce au pătimit cu *trupul*, au încetat de pĕcate. A nu mai vieţui vremea ceiealaltă în *trup* cu poftele omenescĭ, ce cu voiea lui Dumneḑeu. — Peliţă în sens de carne, trup s'a păstrat până în ḑiua de aḑĭ în adj. *înpeliţat*, mai ales în frasa: drac împeliţat, adecă dracul întrupat, incarnat.

Tot ca antiantropomorfisme pot fi considerate şi numirile membrelor corpului animalic aplicate la om. Aşa d. e. *brâncă* mai ales în locuţiunile: a umbla pe (patru) *brâncĭ*, a umbla şi pe mânĭ şi pe picióre, ca copii; a da *brâncĭ*, adecă a împinge pe cineva, aşa ca sĕ cadă în mânĭ, în brânci etc. *Căpăţînă* sĕ ḑice şi despre un om cu capul mare. In sens figurat aplicat îl avem pe căpăţînă în adj. *încăpăţînat* (comp. lat. *cervicosus*, cerbicos, dela cervix, grumaz.) *Labă* sĕ ḑice în batjocură la un om cu mânĭ marĭ şi greóie. In batjocură sĕ ḑice la gură şi *bot*, *cioc*, *flit*, *plisc* în locuţiunile: ţineţĭ botul sĕu *ciocul* etc. Se sĕ compare în acelaşĭ sens espresiunea: ţine-ţĭ *pupăza*.

(Va urma.) NICOLAE SULICĂ.

Causa morţii ducelui sacson. Numai acum se scie causa adevĕrată a morţii ducelui sacson Albert. Se credea la început, că caii ducelui s'au spăriat şi în urma acésta trăsura s'a rĕsturnat şi astfel ducele, cădĕnd din ea, s'a lovit atât de grav, încât i-a atras mórtea. Acum s'a dovedit, că ducele însu-şĭ este causa morţii sale. Lucrul s'a întêmplat astfel: Ducele sacson Albert a plecat de-odată de pe câmpul de esercițiu cu ducele de Braganza, dér în câte-o trăsură fiă-care deosebit. Pe drum ducele sacson s'a rămăşit cu ducele de Braganza, că el va ajunge mai curênd la castel. Ducele a primit pariul. Ambii au luat frênele cailor în mână şi au început cursa cu o nebună iuţélă. Trăsura ducelui de Braganza era totdéuna înainte, până la o cotitură, unde ducele sacson l'a ajuns şi din causa drumului strîmt, trăsurile s'au ciocnit. Ducele Albert, în urma ciocnirei, a fost aruncat de pe capră, lovindu-se grav cu capul de-un arbore. Ducele a rĕmas întins pe loc fără conscĭinţă, apoi transportat în castel, unde a murit.

Ploi torenţiale în Francia. Ploi diluviane au produs crescerea apelor Rhonei, Loirei şi a unui mare numĕr de afluenţĭ. Pagube însemnate s'au produs în departamentele Gard, Ardèche, Vaucluse, Herault şi Lozère. Podurile au fost ridicate de ape, şoselele au fost stricate şi numĕróse localităţĭ inundate şi recoltele distruse.

Pianine fórte puţin usate se află de vêndare cu preţurĭ fórte avantagióse. Informaţiunĭ la administraţia „Gazetei Transilvaniei“.

Rectificare. In raportul „dela adunarea comitatului“ în Nr. trecut al fóiei nóstre, alinea 1 rênd 7 în loc de „referitóre la ţéra tristă“ este a se ceti „referitóre la *starea* tristă“. In alinea 3 rênd 8 în loc de „recursul înaintat acestei decisiunĭ“ este a-se ceti: „recursul înaintat *contra* acestei decisiunĭ“. In alinea 4-a rênd 14 în loc de „procederea formală a lor“ este a-se ceti „procederea formală a fost corectă“.

„Pĕcate unguresci“.

S'a găsit o fóiă ungurésca, care a încercat a înşira câte-va din pĕcatele unguresci, dicem numai „câte-va“, căcĭ nu credem sĕ esiste condeiŭ, care sĕ pótă înşira măcar pe miia parte atâtea pĕcate, câte vor fi moştenit Ungurii dela strămoşii lor şi câte au făptuit şi făptuesc până în dilele de adĭ.

Fóia, de care amintim, este „Szilagy“ din Zelău. In colónele acesteia vedem publicat la locul prim şi sub titlul de sus un caracteristic articol, din care reproducem în estras următórele:

„Naţiunea maghiară *nicĭ-odată nu a fost preocupată cu predilecţiune de spiritul democrat.* De când ea s'a ivit pe bina istoriei lumii — întru cât din nisce notiţe defectuóse îi cunóscem istoria trecutului — întotdéuna faptele ei au fost stăpânite de spiritul, de direcţia şi tendinţa aristocratică şi acestea au format şi basa instituţiunilor nóstre politice, pe carĭ apoi şĭ-a edificat constituţia sa milenară.

„Principiul egalităţii în general n'a fost cunoscut de ea (de naţiune) în trecut şi în ciuda transformaţiunii uriaşe, pe care urletele furtunei dela 1848 le-au provocat în viéţa naţiunei: acel principiu *nicĭ adĭ nu este cunoscut în viéţa sa socială.*

„Cum s'ar şi puté sĕ fiă egal domnul şi ţĕranul! Incă nicĭ domnii între sine, nicĭ ţĕranii între sine nu sunt egalĭ. Fiă-care e mai sus ca celalalt; origine familiară, posiţiă socială, pronume nobilitar şi Dumnedeu scie ce drepturĭ ridică pe unii dintre indivicii, carĭ trăesc în aceeaşĭ atmosferă socială, mai pe sus decât pe ceilalţĭ. In aceeaşĭ comună, în aceleaşĭ împrejurărĭ de avere, cu aceeaşĭ scală egală de cultură trăesc trei domnĭ de pămênt — sĕ nu credeţĭ însĕ, că trăesc la fel!

„Cine a fost strămoşul unuia din ei? Un nobil! Cine a fost al celui de al doilea? — Şi el a fost nobil! Al celui de al treilea?... Asemenea... Fiă-care e din viţă la fel de cinstită; nicĭ unul din ei n'are sĕ se ruşineze de cele din trecut şi nu au pentru ce sĕ roşéscă în present. De-o potrivă sunt datorĭ la banca de economii, la cea rurală, de-o potrivă fac conturĭ pe la comercianţĭ; de-o potrivă plătesc în rate la aurarĭ, la comercianţii de mobile etc., chiar şi datoriile publice — ca şi cum s'ar fi înţeles la olaltă — le plătesc numai sub presiunea esecutorului administrativ şi totuşĭ — fiă-care din ei se crede mai pe sus decât celalalt....

„Doi meseşugarĭ locuesc într'o mică comună. Amêndoi sunt faurĭ, şi chiar ţiganĭ de-ar fi amêndoi: cel din cătrău suflă vêntul de nord e de-o sută de orĭ mai reservat decât celalalt. El lucréză la cel mai bogat din sat, însĕ tocmai aşa de rĕu, ca şi celalalt!... Acésta nu impórtă, el e primul faur.

„N'avem ce sĕ mai vorbim de classa „lateinilor“, cunósce dóră fiă-cine—chiar şi aicĭ în cercul nostru — acel puternic zid chinezesc, care chiar şi în cercul familiar al bărbaţilor, carĭ lucréză în aceeasĭ branşă îi desparte de-olaltă, sigur din causa deosebirei de rang familiar, şi-l desparte cu rigórea teoriei lui Darwin, clasificând rassa şi neamul.

„Dér asta încă tot nu e aşa de bătĕtor la ochĭ, ca societatea unde se află inteligenţa maghiară, care dispune de cultură socială şi anumite pregătirĭ scienţifice; căcĭ dóră miile de mii dintre cei aflătorĭ în acest cerc sciu cel puţin sĕ distingă care avantagiu esistă orĭ nu esistă, care dintre avantagii în urma urmelor oferă unuia mai mult drept şi mai multă preferinţă, decât celuilalt...

„Dér sĕ privim viéţa interióră a locuitorilor orĭ-cărei comune unguresci, sĕ cercetăm viéţa socială şi familiară a lor, — făcênd asta ne vom convinge despre acéstă poporaţiunea constituită din *elemente cu totul proste*, cu câtă predisposiţiă, aşĭ puté dice chiar cu un fel de figurĭ, forţéză pas de pas cestiunea de distincţiune în familii, caută contrastele prin carĭ sĕ ascuţe arma pizmuirilor şi desbinărilor şi la urmă în adevĕr, că o familiă se separă de cealaltă din causă, că cealaltă familiă nu are „*rangul*“ pe care-l are ea.

Caste cu totul separate se vor constitui acuşa în tóte comunele unguresci, carĭ cu totul deosebite unele de altele vor trăi, lucra, petrece şi pentru tótă lumea nu s'ar însoţi unele cu altele, căcĭ acésta ar fi o faptă ce cade sub „rangul“ lor. Ambiţia în acest „rang“ este atât de mare, încât nu se ivesce cas, ca cei dintr'o castă sĕ invite măcar la o clacă pe ceilalţĭ. Ér ca sĕ se căsĕtoréscă împreună e absolut eschis.

„Acésta e o interesantă caracteristică a poporului nostru şi dovedesce lămurit, că ea este o *bólă naţională a nóstră* şi totodată *marcarea cea mai bătĕtore la ochĭ a caracterului nostru.* E greşélă, e pĕcat, căcĭ de multe-orĭ stă în calea înaintărei binelui public.

„Décă elita industriaşilor arangiază o petrecere, tóte elementele inteligente se retrag de a lua parte la ea; şi din contră, décă inteligenţa arangiază petrecerea, industriaşul nu se simte îndemnat a lua parte la acea petrecere“ etc. etc....

Şi cu tóte acestea, adversarii noştri nu încetéză a sbiera mereu, că poporul român e un popor sĕlbatic („vad-oláh“) şi că ei, cu „Kulturegyleturile“ lor sunt chemaţĭ sĕ-l „deştepte“ şi „civiliseze“. Ah, ce neghiobiă! Aci se potrivesce a li-se dice din partea nóstră şoviniştilor maghiarĭ: „Voi, slăbănogilor, vedeţĭ paiul în ochiul altora, ér *bârna în ochii voştri nu o vedeţĭ!*

Situaţia în China.

După scirĭ din Tien-Cin, *Li-Hung-Ciang* grăbesce pregătirile de plecare la Peking. El a declarat generalului Chaffe, că dorinţa sa principală este *suspendarea ostilităţilor.* El a făgăduit, că Chinesii din Petcili nu vor lua iniţiativa unor nouĕ lupte. El a esprimat încrederea sa în sinceritatea Americei, şi speranţa, că guvernul Statelor-Unite va face oficiul de mediator şi va usa de influenţa sa pentru a grăbi formarea unei comisiunĭ speciale pentru regularea cestiunei chinese.

O dĕpeşă a legaţiunei Statelor-Unite la Peking anunţă, că s'a găsit la unii Boxerĭ o listă de sub-scripţiă în care numele prinţului Cing se află înscris de trei-orĭ.

Se comunică din Washington diarului „New-York Times“, că décă protestarea Statelor-Unite contra numirei prinţului Tuan ca preşedinte al consiliului de stat nu este luată în considerare, guvernul american va refusa sĕ încépă negocierĭ cu China, décă acésta nu dă garanţii că acţiunea negociatorilor chineĭ nu va fi supusă censurei împĕratului.

*

„Agenţia Reuter“ află din Shanghai, că împĕratul a publicat un edict esprimând Ţarului mulţumirile sale pentru reţragerea trupelor rusescĭ din Peking şi dând asigurarea intenţiunilor sale de a face sĕ se celebreze un serviciu solemn pe mormêntul baronului de Ketteler.

Se anunţă din Tien-Cin diarului „Standard“, cu data de 24 Sept. st. n., că Li-Hung-Ciang, interviewat, ar fi declarat, că motivul plecărei amiralului Alexejeff la Port-Arthur ar fi dorinţa acestuia de a evita o întêlnire cu mareşalul de Waldersee. Li-Hung Cĭang a adăugat, că din poveţa sa, Chinesii au evacuat Lontay pentru-că Ruşii au promis sĕ nu înainteze mai departe de Tang-ciang. Minele din Tang-ciang sunt puse ca gagiu la o bancă germană; ocuparea acestei localităţĭ de cătră Ruşĭ ar compromite relaţiunile ruso-germane şi ar aduce distrugerea călei ferate englese.

După scirĭ din Nagasaki, o ciocnire s'a produs între un vapor norvegian şi unul japonez: cel dintâiu s'a scufundat, patrudecĭ şi cincĭ de persóne s'au înecat.

*

O depeşă din Tien-Cin reproduce scirile date de un mesager, după-care 13 misionarĭ suedezĭ ar fi fost asasinaţĭ în Sansi. După o telegramă din Shanghai adresată diarului „New-York Herald“, cercurile chinezescĭ bine informate asigură, că vice-regii provinciilor de sud, favorabilĭ streinilor, vor adresa împĕratului un memoriu formulând grave plângerĭ contra prinţului Tuan, deşi acesta are încă comanda supremă a trupelor chinezescĭ.

NECROLOG. In Turda a rĕposat după suferinţă scurtă **Maria Rogozan n. Simu** în 30 Sept. n. c. în an. 56 al vieţii şi 22 al căsĕtoriei. Pe rĕposata o jălesc: Nic. Rogozan ca soţ şi fiica sa Lina. Nic. Simu preot, Georgiu Simu preot, Sofia mĕr. Moldovan, Lina mĕr. Nicóră cu familiile, ca fraţĭ şi surorĭ.

ULTIME SCIRI.

Tien-Cin, 1 Octomvrie. Americanii şĭ-au retras trupele din Peking. Şi Rusia îşĭ va retrage partea cea mai mare a trupelor sale de acolo. Intre Ruşĭ şi Englesĭ încordarea din causa liniilor ferate cresce.

DIVERSE.

Alergărĭ de cânĭ. In Paris e un club frances, al cărui scop este sĕ îngrijéscă de sórtea rasselor de cânĭ bunĭ, carĭ sunt aprópe de perire. De vre-o două-decĭ de anĭ proprietarii francesĭ aduc cânĭ de turme din Englitera; cu câţĭ-va anĭ înainte însĕ Emanuil Boulet a fondat o asociaţiune ca sĕ apere de stîngere totală rassa de cânĭ din Brie şi Beauce. Intre membrii acestei societăţĭ de curênd s'a înscris şi Loubet presidentul Republicei, Waldeck-Rousseau, Tisserand şi alţii din cei mai de frunte bărbaţĭ din Francia. Acum vre-o câte-va sĕptĕmânĭ acéstă asociaţiune a organisat nisce curse în hyppodromul din Neuilly-Levallois. Cursa consta din aceea, ca sĕ vadă, care cioban mână mai repede cu cânii sĕi o turmă de 25 oi pe un anumit loc: pe teren erau şi obstacole, ca mărăcinĭ. Au luat parte la aceste alergărĭ trei-decĭ şi unul de ciobanĭ, şi premiul cel mare l'a câştigat un anumit cioban Chenu cu cânii sĕi Kamona şi Margot.

Bubuitul tunului. In Anglia s'au făcut de curênd cercetărĭ amĕnunţite pentru a constata până la ce distanţă se aude bubuitul tunului. Probele s'au făcut cu marina de rĕsboiu englesă şi francesă. La Spithead 165 de corăbii dedeau salve de tunurĭ. In urma cutrĕmurului aerului încă şi la o depărtare de 40 chilometri zuruiau ferestrile. La o depărtare de 54 chilom. se putea bine deosebi fiă-care bubuitură, ér la o depărtare mai mare se audea numai o duruitură continuă. Acéstă duruitură se audea în partea spre vest la o distanţă de 92 chilom., spre nord-vest la 100 chilom., şi spre ost la o distanţă de 150 chilom.; se póte ast-fel bine observa puterea vêntului din direcţiunea vest-sud-vestică. La probele francese au luat parte 43 corăbii de rĕsboiu la Cherbourg şi bubuiturile tunurilor se audeau bine pe ţĕrmul mării de sud al Angliei. La trei chilometri de ţĕrm şi anume dela Tourquai până la Bagnor s'a simţit un cutremur de pămênt. In Lancing, departe de Cherbourg la 150 chilom., afară de duruit, s'a simţit şi cutremur de pămênt, décă omul punea mâna pe părete. Duruitul tunurilor sĕmĕna cu zuruitul unui tren din depărtare. La o distanţă de 218 chilom. se putea observa numai cutremurul unei sticle de oglindă, sunet însĕ nu se audia.

Poporul rus despre rĕsboiul chines. Printre ţĕrănimea din Rusia circulă o legendă caracteristică despre evenimentele din China. Rĕsboiul chines, vorbesc muscalii ţĕranĭ, va dura 12 anĭ, apoi plecând din China, un torent puternic de foc se va vĕrsa peste naţiunĭ şi va face marĭ pustiirĭ între cei, carĭ au pĕcătuit mult. Rĕsboiul dintre Rusia şi China va avé asupra poporului rusesc urmărĭ atât de sdrobitóre, încât cea mai mare parte a bărbaţilor se va nimici, femeile însĕ vor persecuta pe bărbaţii rĕmaşĭ, încât sĕrmanii de ei vor trebui sĕ se ascundă dinaintea femeilor prin speluncĭ. Ţĕranii ruşĭ dic, că Chinesii sunt nisce uriaşĭ, marĭ de cel puţin şépte urme, carĭ pórtă pe degete inele gróse de aur, deóre-ce în China, dic Ruşii, atâta aur este, câte petri sunt în Rusia, ba se află munţĭ întregĭ în China, carĭ sunt curat din bulgărĭ de aur. Dér orĭ-cât sunt Chinesii da uriaşĭ, faţă de Ruşĭ sunt slabĭ, deóre-ce un soldat rus ia la gónă un regiment întreg de Chinesĭ. Sfêrşitul lucrului va fi, că Ruşii vor învinge pe Chinesĭ.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Octomvrie. 1900.

Renta ung. de aur 4%.	117.55
Renta de coróne ung. 4%. . . .	90.45
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^{1}/_{2}$% .	120.50
Impr. căil. fer. ung. înargint. $4^{1}/_{2}$%	97.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	89.50
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.—
Impr. ung. cu premii	163.25
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin .	—.—
Renta de argint austr.	96.80
Renta de hârtie austr.	96.65
Renta de aur austr.	114.55
Losurĭ din 1860.	132.25
Acții de-ale Băncei austro-ungară .	16.92
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	662.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	644.25
Napoleondorĭ	19.26$^{1}/_{2}$
Mărcĭ imperiale	118.35
London vista.	242.05
Paris vista	96.30
Rente de coróne austr. 4% . . .	97.20
Note italiene	90.40

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Octomvrie. 1900.

Bancnota rom.	Cump. 19.08	Vênd. 19.10
Argint român.	Cump. 18.80	Vênd. 18.90
Napoleond'orĭ.	Cump. 19.20	Vênd. 19.30
Galbenĭ	Cump. 11.30	Vênd. 11.40
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.—	Vênd. —.—
Mărcĭ germane	Cump. 58.50	Vênd. —.—

Brassóvármegye alispánjától.

Sz. **17423**—1900.

HIRDETMÉNY.

Brassóvármegye igazoló választmányának folyó évi Szeptember hó 22-én tartott ülésében hozott határozata alapján ezennel köztudomásra hozom, hogy a Brassói m. kir. adóhivatalnak a legtöbb adót-fizetőkről szoló kimutatása, valamint az annak alapján az igazoló-választmány által az 1901-ik évre összeállitott Brassóvármegye legtöbb adótfizetők névjegyzéki kimutatása a vármegye főjegyzőjénél a rendes hivatalos órák alatt folyó évi október hó 15-ig betekinthetők és hogy az igazoló választmány a névjegyzék megállapitása czéljából ülését folyó évi Október hó 10én d. e. 10 órakor fogja megtartani.

Mindazok tehát, kik a névjegyzéki kimutatás ellen felszólamlással élni kivánnak, avagy az 1886. évi XXI. t. cz. 26 §ában megirt kedvezményt igénybe venni ohajtják, vonatkozó megjegyzéseiket megtehetik illetve beadhatják, vagy a vármegyei főjegyzőjénél folyó évi október hó 9ik a rendes hivatalos órák alatt vagy pedig az igazoló választmányának a névjegyzék megállapitása czéljából folyó évi október hó 10-én d. e. 10 órakor megtartandó ülésében.

Az igazgató választmány által a brassói m. kir. adóhivatal kimutatása alapján összeállitott a legtöbb adótfizetők névjegyzéke a következő

Neve, foglalkozása és lakhelye	Az egyszeres vagy kétszeresen számitott adó korona	fil.	Az 1896. é. XXI. tcz. 26 §-a értelmében eszközölt kétszeres-adó beszámitási jogczime
1 Czell Károly, gyáros Brassó	20511	33	oklavel gyógysz.
2 Czell Vilmos Dr. „ „	15436	51	jogtudor
3 Czell Frigyes „ „	8696	70	
4 Adler L. Jakab bankár „	8303	05	
5 Neustädter Károly gyáros „	7882	42	keresk. ip. k. tag
6 Hesshaimer Adolf kereskedő „	5264	50	„ „ „ „
7 Fleischer Mihály gyáros „	5262	35	„ „ „ „
8 Porr Emil kereskedő „	4538	57	„ „ „ „
9 Dr. Otrobán Nándor gyáros „	4459	90	orvostudor
10 Copony Márton „ „	4217	06	ker. ip. km. tag
61 Dr. Fabritius József, ny. városi főorv. Bras.	3395	28	orvostudov
12 Béldi Tivadar, nagybirtokos Bodola	3106	72	
13 Mayer Emanuel, kereskedő Brassó	3084	52	ker. ip. kam. tag
14 Dr. Flechtenmacher Károly, orvos Brassó	2853	02	orvostudor
15 Dr. Drechsler Sándor, szálloda tulajd. „	2839	72	
16 Aronsohn Henrik, szállitó Brassó	2675	50	ker. ip kam. tag
17 Id. Binder Frigyes, term. kereskedő „	2648	34	„ „ „ „
18 Hiemesch Henrik, mészáros „	2631	17	
19 Prentner Jósset, termény kereskedő „	2475	70	„ „ „ „
20 Scherg Vilmos, posztó gyáros Brassó	2439	15	„ „ „ „
21 Verzár István, háztulajdonos „	2425	32	„ „ „ „
22 Mayer József, ügyvéd „	2421	36	ügyvéd
23 Teutsch Mihály szücs „	2381	98	ker. ip. kam. tag
24 Popp B. György, háztulajdonos „	2294	23	
25 Jeremiás György „ „	2242	18	
26 Miess Lajos, kereskedő „	2224	80	„ „ „ „
27 Dr. Bogdán Andor kir. jbiró „	2208	80	jogtudor
28 Adler Lipot. fényképész „	2179	51	
29 Kenyeres Károly, liquer gyáros „	2176	78	
30 Korodi Mihály, házbirtokos „	2014	20	ker. ip. kam. tag
31 Schiel János, gyáros „	1947	90	„ „ „ „
32 Horn Moritz, fakereskedő „	1914	—	
33 Eitel Gusztáv, szappan gyáros „	1849	76	„ „ „ „
34 Dr. Fabritius Agost, orvos „	1837	90	orvostudor
35 Malcher Mór, magánzó „	1821	08	
36 Langer Tamás, ny. jbiró „	1798	80	ügyvéd
37 Roth Victor, gyógyszerész „	1755	50	gyógyszerész
38 Zeidner Henrik, kereskedő „	1745	62	
39 Eremias Miklós, „ „	1740	70	
40 Puskariu József, ügyvéd „	1699	30	ügyvéd
41 Tartler Marton, magánzó „	1687	23	
42 Dr. Herfurt Ferencz, lelkész Keresztényf.	1671	38	lelkész
43 Joanides Constantin, gyáros Brassó	1660	32	$^{1}/_{2}$
44 Brennerberg Gyula tábla biró „	1631	56	tábla biró
45 Scherg György, mészáros „	1631	56	ker. ip. kam. tag
46 Nemes Péter, kir. közjegyző „	1613	20	közjegyző
47 Schnell Károly, „ „	1611	76	„
48 Gmeiner Gyula magánzó „	1578	58	
49 Kertsch Keresztély vár. mérn. „	1543	80	mérnök
50 Demián Simion, ügyvéd „	1543	78	ügyvéd
51 Dr. Schwarz Frigyes, orvos „	1526	40	orvostudor
52 Tichy Ferencz, sörgyáros Földvár	1501	68	ker. ip kam. tag
53 Fogarascher János, bérlö Brassó	1474	14	
54 Dr. Lassel Jenő, tanár „	1425	40	tanár
55 Irk Antal, földbirtokos „	1423	82	
56 Alesius Arnold, magánzó „	1418	39	
57 Reich Agoston, ügyvéd „	1403	26	ügyvéd
58 Bernhardt Rudolf, vasbut,-gyáros Brassó	1396	05	

Neve, foglalkozása és lakhelye	Az egyszeres vagy kétszeresen számitott adó korona	fil.	Az 1896. é. XXI. tcz. 26 §-a értelmében eszközölt kétszeres-adó beszámitási jogczime
59 Roll Otto, kereskedő Brassó	1380	84	ker. ip. kam. tag
60 Leitinger József, bankigazgató „	1367	63	
61 Duschoiu János kereskedő „	1365	10	„ „ „ „
62 Schmidt Albert, magánzó „	1346	90	
63 Dr. Muresianu Aurel, nyomdatulaj. „	1321	—	jogtudor
64 Fabritius Károly, kereskedő „	1208	90	ker. ip. kam. elnök
65 Dr. Philippi Frigyes, ügyvéd „	1294	72	ügyvéd
66 Römer Gyula, tanár „	1270	00	tanár
67 Stiebler Ferencz, ny. vár. ellenőr „	1270	26	okl. gazda
68 Schmidts Vilmos, ügyvéd „	1264	30	ügyvéd
69 Scherg Henrik mészáros „	1262	34	
70 Teutsch Vilmos, bádogos „	1249	20	ker. ip. kam. tag
71 Kassik Antal, kereskedő „	1243	29	
72 Witting Ferencz, mészáros „	1236	52	
73 Reményik István, magánzó „	1209	94	
74 Sindel Ferencz, lelkész Prázsmár	1198	—	lelkész
75 Schwarz András, magánzó „	1167	41	
76 Depner András, földbirtokos „	1128	30	
77 Kimm Károly, vállalkozó „	1106	59	
78 Grünfeld Salamon, gyáros „	1101	35	
79 Schlandt Gottlieb „ „	1070	57	
80 Lamberger Károly, kereskedő „	1057	55	
81 Dr. Vajna Gábor. ügyvéd „	1056	40	ügyvéd
82 Hornung Károly, gyógyszerész „	1049	92	gyógyszerész
83 Meschendörfer Józset, lelkész Szentpéter	1049	32	lelkész
84 Szemerjai István, vendéglös Brassó	1022	82	
85 Mátyás József, term. kereskedő „	1023	10	
86 Jekel Gyula, ügyvéd „	1018	50	ügyvéd
Póttagok:			
1 Viiág József, vendéglős Brassó	1007	40	
2 Morres Vilmos, segédlelkész „	1006	65	lelkész
3 Kugler Ede, gyógyszerész „	997	—	gyógyszerész
4 Herter János, gyáros „	991	70	ker. ip. kam. tag
5 Gyertyánffy Emil, kereskedő „	991	40	„ „ „ „
6 Simáy Gerő, „	985	40	„ „ „ „
7 Zintz Henrik, „ „	972	37	
8 Honigberger Frigyes, magánzó „	970	15	
9 Fromm Márton, ga ona keresk. „	965	31	
10 Stenner Pál, magánzó „	954	25	
11 Henning Ferencz, magánzó „	939	78	
12 Klein Samu, kereskedő „	930	11	
13 Papp Ferencz, butorgyáros „	922	20	„ „ „ „
14 Fink György, gyáros „	901	12	
15 Platz Károly, vendéglős „	897	91	
16 Müller Gyula, háztulajdonos „	893	—	
17 Teutsch József, „ „	890	69	
18 Ifj. Marczell Mihály, bérlős „	889	94	
19 Teutsch Károly, háztulajdonos „	889	71	
20 Harmath Lajos, ügyvéd „	891	10	ügyvéd
21 Harth Károly, kereskedő „	860	38	
22 Frätschkes Vilmos, lelkész Vidombák	850	20	lelkész
23 Scherg Frigyes. börgyáros Brassó	808	46	
24 Libik Józset, vendéglős „	807	40	
25 Dr. Gusbeth Ede, orvos „	800	04	orvostudor

Brassó. 1900. évi Szeptember hó 25-én

Dr. Jekel Frigyes,
alispán.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.